

Doctorat

Pictura monumentală din Basarabia și RSSM între tradiție și modernism

Pe 10 septembrie 2015 Consiliul Științific Specializat D 31.651.01-01 al UTM i-a conferit Nataliei PODLESNAIA, lector FUA, gradul științific de doctor în studiul artelor și culturologie, specialitatea „Teoria și istoria artelor plastice”.

Cercetătoarea Natalia PODLESNAIA, sub îndrumarea dr. hab. Tudor STAVILĂ, director al Centrului Studiul Artelor al Institutului Patrimoniului Cultural (IPC), a abordat o tematică deosebit de importantă pentru teoria și istoria artelor plastice și valorificarea patrimoniului cultural național. Lucrarea sa de doctorat „Pictura monumentală din Basarabia și RSSM” reprezintă un prim studiu complex de analiză și sinteză privind evoluția și specificul picturii monumentale în spațiul nostru cultural, care scoate în evidență particularități-

le stilistice, artistice, tehnologice, tipologice, topografice și funcționale tradiționale în evoluție spre modernism ale celor mai reprezentative opere de pictură monumentală create în spațiul dintre Prut și Nistru în perioada 1812-1989.

Referenții oficiali, dr. Tereza SINIGALIA, prof. la Universitatea de Artă „G. Enescu” din Iași, dr. Tamara NESTEROV, conf.univ. IPC, au menționat importanța problemei abordate, determinată de existența operelor de pictură monumentală, moștenite din perioada vizată în spațiul bisericesc și laic, dar și de lipsa unor cercetări în teoria și istoria artelor privind apariția și evoluția tehnicilor de pictură monumentală bisericească și laică, compoziția și limbajul plastic al acestor opere în perioada de referință, influențele stilistice ale picturii monumentale, aspectele semantice ale lucrărilor.

Reflectând evoluția picturii monumentale ca proces artistic în sec.XIX-XX, cu evidențierea specificului acestei perioade și punerea în circuitul științific și artistic a celor mai importante opere, cercetătoarea și-a propus să elucideze condițiile sociale și contextul artistic, care au determinat dinamica evoluției picturii monumentale în spațiul istoric al Basarabiei și RSSM, să realizeze repertoriul imaginilor de pictură monumentală în baza analizei surselor scrise, arhivistice și celor obținute în urma investigațiilor pe teren; să scoată în relief contribuția artiștilor plastici, zugravilor, pictorilor care au creat lucrări de pictură monumentală prin metode al secco, frescă, mozaic, sgraffito, vitraliu; să evalueze operele de pictură monumentală în context istorico-artistic. În premieră, a fost stabilită di-

namica de dezvoltare și specificul acestui domeniu al artelor vizuale, cu relevarea etapelor lui de ascensiune și declin. O importanță aparte o are și crearea unui repertoriu ilustrativ de peste 160 de lucrări în domeniu.

Competitoarea a soluționat următoarele probleme științifice: determinarea locului picturii monumentale autohtone din sec.XIX-XX în istoria artei și cultura națională; valorificarea operelor de pictură monumentală ca practică artistică distinctă a artelor; punerea în circuitul cultural-științific a numelor de artiști plastici care au creat în domeniul picturii monumentale.

Secretarul științific al Consiliului, Constantin SPĂNU, dr., conf. univ., a reiterat importanța teoretică a lucrării. Pentru prima dată, au fost puse în valoare științific și artistică creațiile a peste 50

de artiști plastici din sec.XIX-XX, care au configurat pictura monumentală națională.

Demersul științific propus de cercetătoare va putea fi utilizat ca suport didactic la predarea cursurilor despre pictura monumentală națională pentru studenții, masteranzii, doctoranzii facultăților de arte plastice și celor umaniste în cadrul istoriei artei plastice. Totodată, ar putea avea aplicare în muzeologie, restaurarea artistică

sau servi drept suport pentru un ghid al monumentelor de pictură monumentală destinat turismului autohton. Rezultatele științifice ale cercetării au fost prezentate în 12 articole publicate în reviste științifice naționale și internaționale, prezentate la conferințe din cadrul AȘM, Muzeului Național de Etnografie și Științe Naturale, Muzeului Național de Artă, Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice, UTM.